

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA
RAČUNOVODSKA ANALIZA PODJETJA TALUM d.d.

Ljubljana, julij 2016

MARIJA MAJA KOS

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Marija Maja Kos, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Računovodska analiza podjetja Talum d.d., pripravljene v sodelovanju s svetovalcem dr. Markom Hočvarjem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programske opreme za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 10.5.2016

Podpis študenta(-ke): _____

KAZALO VSEBINE

UVOD	1
1 PREDSTAVITEV IN OPIS PODJETJA TALUM d.d.	1
1.1 Zgodovina podjetja na kratko	2
2 RAČUNOVODSKI IZKAZI	3
2.1 Bilanca stanja.....	3
2.2 Izkaz poslovnega izida.....	3
2.3 Izkaz denarnih tokov.....	4
2.4 Izkaz gibanja kapitala	4
3 VODORAVNA ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	4
3.1 Vodoravna analiza računovodskih izkazov	4
3.2 Vodoravna analiza bilance stanja	4
3.3 Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida	5
4 NAVPIČNA ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	6
4.1 Navpična analiza bilance stanja.....	6
4.2 Navpična analiza izkaza poslovnega izida.....	7
5 RAČUNOVODSKA ANALIZA S KAZALNIKI	7
5.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja.....	8
5.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja (naložbenja)	11
5.3 Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja	13
5.4 Temeljni kazalniki obračanja.....	16
5.5 Temeljni kazalniki gospodarnosti	18
5.6 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti (v primeru izgube negativne dobičkonosnosti).....	22
5.7 Kazalniki denarne tokovnosti	23
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI	26

KAZALO TABEL

Tabela 1: Lastniška struktura Talum-a d.d. na dan 31.12.2014.....	2
Tabela 2: stopnja lastniškosti financiranja.....	8
Tabela 3: Stopnja dolžniškosti financiranja.....	9
Tabela 4: Stopnja razmejenosti financiranja	9
Tabela 5: Stopnja dolgoročnosti financiranja.....	10
Tabela 7: Stopnja osnovnosti kapitala	10
Tabela 8: Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja.....	11
Tabela 9: Stopnja osnovnosti investiranja	11

Tabela 10: Stopnja finančnosti investiranja	12
Tabela 11: Stopnja dolgoročnosti investiranja	12
Tabela 12: Stopnja kratkoročnosti investiranja	13
Tabela 13: Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev	13
Tabela 14: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	14
Tabela 15: Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev	14
Tabela 16: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	14
Tabela 17: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	15
Tabela 18: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koef.)	15
Tabela 19: Koeficient komercialnega terjatveno-obveznostnega razmerja	16
Tabela 20: Koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja	16
Tabela 21: Koeficient obračanja osnovnih sredstev	17
Tabela 22: Koeficient obračanja zalog materiala	17
Tabela 23: Koeficient obračanja terjatev do kupcev	18
Tabela 24: Koeficient gospodarnosti poslovanja (ekonomičnost)	18
Tabela 25: Koeficient celotne gospodarnosti (ekonomičnost)	19
Tabela 26: Stopnja tehnične (zmogljivostne) stroškovnosti poslovnih prihodkov	19
Tabela 27: Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov	20
Tabela 28: Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov	20
Tabela 29: Stopnja storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov	21
Tabela 30: Stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov	21
Tabela 31: Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov	21
Tabela 32: Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov	22
Tabela 33: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	23
Tabela 34: Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev	23
Tabela 36: Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov	24
Tabela 37: Koeficient pokritosti dolgov z denarnim izidom iz poslovanja	24

UVOD

V diplomski nalogi bom obravnavala analizo uspešnosti poslovanja z računovodskimi kazalniki na podlagi letnih poročil družbe Talum d.d., ki se ukvarja s proizvodnjo plemenitih in neželeznih kovin, predvsem aluminija.

Za računovodsko analizo družbe Talum d.d. sem se odločila predvsem zaradi same velikosti podjetja, dobre razpoložljivosti tako računovodskih, kakor tudi drugih podatkov iz poslovanja. Razlog za izbiro enega izmed večjih slovenskih podjetij je tudi v dejstvu, da je podjetje, obravnavano v tem diplomskem delu, zavezano k reviziji poslovanja, zaradi česar lahko v večji meri zaupam podatkom iz računovodskih izkazov.

V nadaljevanju bom analizirala računovodske podatke s kazalniki, ki lahko v veliki meri pripomorejo k boljšemu razumevanju poslovanja podjetja. Na te kazalnike se v realnosti v veliki meri naslanjajo tako notranji kakor tudi zunanji uporabniki računovodskih informacij, pri čemer je potrebno izpostaviti poslovodstvo, lastnike in finančne institucije.

Pri analizi se bom v večji meri osredotočila na poslovanje v letih 2013 in 2014, zaradi dejstva, da so to zadnji javno razpoložljivi podatki. Zaradi izredno nizke inflacije v zadnjih letih, predvsem v letu 2014, sem se odločila, da podatkov iz leta 2013 ne bom deflacionirala zaradi zanemarljive razlike.

Večino podatkov bom črpala iz temeljnih računovodskih izkazov za leti 2013 in 2014, seveda predvsem iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida.

1 PREDSTAVITEV IN OPIS PODJETJA TALUM d.d.

Podjetje Talum d.d. je proizvodnjo podjetje, ki se ukvarja z predelovanjem aluminija. Njihova dejavnost pa spada med proizvodnjo plemenitih in neželeznih kovin.

V letu 2014 je imelo podjetje 1170 zaposlenih od tega 33 v tujini. Podjetje sestavljajo tri poslovna področja, in sicer področje za proizvodnjo in razvoj, ekonomsko področje in kadrovsko področje.

Skupino Talum sestavlja več poslovnih enot matične družbe in hčerinske družbe. V okviru Talum d.d. delujejo proizvodno poslovne enote PE aluminij, PE Livarna, PE Rondelice, PE Ulitki in PE Upravljanje z energijo. Hčerinske družbe se delijo v skupino proizvodnih družb, v katere spadajo Talum izparilniki d.o.o., Talum d.o.o. Šabac in Talum d.o.o. Bijeljina ter na storitvene družbe, v katere spadajo Talum Servis in inženiring d.o.o., Talum inštitut d.o.o., Kreativni aluminij d.o.o., Vital d.o.o., Vargas-al d.o.o., Vrtnarstvo Revital d.o.o. in Ekotal d.o.o.

Podjetje Talum je bilo ustanovljeno in vpisano v sodni register 27.5.1992, z sedežem Tovarniška cesta 10, v Kidričevem.

14.januarja 1998 pa so podjetje ponovno vpisali v sodni register kot delniško družbo, katere večinski lastnik je Eles, Elektro-Slovenija d.o.o., Ljubljana. V devetdesetih letih 20. stoletja si je tovarna aluminija v Kidričevem v javnosti utrdila svoj ugled. Podoba Taluma oblikujejo s poslovnimi uspehi, s poudarjeno skrbjo za ekološko naravnane programe, z jasno načrtano vlogo mecena na področju umetnosti ter s podpiranjem številnih kulturnih, športnih in rekreativnih prireditev. Leta 1996 je Talum začel pridobivati certifikate, ki so dokazovali kakovost proizvodnje, odlike razvoja, uspešnost na svetovnih trgih in usmeritev v ekološko naravnane programe. Prvi takšen certifikat za sistem kakovosti, ISO 9001, TALUM prejel julija 1996.

Tabela 1: Lastniška struktura Talum-a d.d. na dan 31.12.2014

Delničar	Št. Delnic	Delež v %
ELES d.o.o.	4.205.903	84,71
Kapitalska družba d.d.	219.459	4,42
Talum B d.d.	252.061	5,07
Factor Banka	287.829	5,80

Vir: Talum d.d., Letno poročilo 2014

1.1 Zgodovina podjetja na kratko

Podjetje Talum d.d. se je pod drugim imenom in drugo organizacijsko obliko pričelo razvijati v letu 1942, ko je je nemški trust Vereinigte Aluminium Werke začel v Strnišču graditi tovarno glinice.

Proizvodnjo glinice in aluminija v Kidričevem so na začetku devetdesetih let 20. stoletja zaznamovale velike in daljnosežne spremembe. Odločilen preobrat na področju varovanja okolja in hkrati simboličen dogodek v letu 1991 je bila ukinitvev elektrolizne hale A, v kateri so od leta 1954, ko so iz poskusnih peči pritekale prve količine aluminija, proizvedli 663.000 ton te dragocene kovine. Neradi so se poslovili od obrata, ki je simboliziral industrializacijo dotlej izključno ruralnega okolja in začel pomembno poglavje v polpretekli zgodovini širšega ptujskega območja. V avgustu 1991 so ukinili tudi proizvodnjo metalurške glinice. Dotlej so je v Kidričevem proizvedli 3,4 milijona ton.

V skladu z novimi in ekološko naravnanimi programi je vodstvo iskalo novo ime za podjetje in načine, da bi v javnosti uveljavili novo pojmovanje proizvodnje aluminija v Sloveniji. Vtis zaprašenih tovarniških dvoran in velikanskih količin škodljivih izpuhov so hoteli zamenjati s podobo moderne, okolju prijazne proizvodnje plemenite, lesketajoče se in lahke kovine, nepogrešljive v sodobnem življenjskem utripu. Tako so tovarno 27.maja 1992 vpisali v sodni register pod imenom Talum.

Leta 1998 se je družba preoblikovala v delniško družbo z večinskim lastnikom Eles, Elektro Slovenija d.o.o. Leta 2007 Talum pridobi okoljevarstveno dovoljenje Ministrstva za okolje in prostor.

2 RAČUNOVODSKI IZKAZI

Računovodski izkazi so poenoteno predstavljeni podatki o poslovanju podjetja, katerih obliko in sestavo opredeljujejo Slovenski računovodski standardi (v nadaljevanju SRS). Kljub dejstvu, da so bila za izdelavo izkazov, ki jih uporabljam v tem delu uporabljeni stari SRS (2006), se bom pri definicijah samih izkazov osredotočila na novo sprejete SRS 2016. Temeljne računovodske izkaze sestavljajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala. Pravila za oblikovanje teh izkazov so vsebovana v SRS 20 do SRS 23.

2.1 Bilanca stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku. (SRS 20.1). Za sestavljanje bilance stanja se uporablja SRS 20, ki jasno opredeljuje osnovno razčlenjevanje in razvrščanje izkazov stanja.

Bilanca stanja ima dvostransko uravnotežen prikaz, pri čemer je na eni strani prikazana aktiva oziroma sredstva in na drugi strani pasiva oziroma obveznosti do virov sredstev.

Bilanca stanja prikazuje bistvene računovodske informacije o premoženjskem stanju gospodarske družbe in njenem financiranju.

2.2 Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je po SRS 21.1 temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za obravnavano obdobje.

Izkaz poslovnega izida prikazuje gospodarsko uspešnost poslovanja v obdobju, za katerega je sestavljen izkaz poslovnega izida, v samem izkazu pa so predstavljeni prihodki in odhodki v obravnavanem obdobju, pri čemer presežek prihodkov nad odhodki prikazuje dobiček, presežek odhodkov nad prihodki pa izgubo.

2.3 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za obdobje, za katerega se sestavlja (SRS 22.1).

V izkazu denarnih tokov so prikazani prejemi, kateri povečujejo denarna sredstva, in izdatki, kateri zmanjšujejo denarna sredstva. V primeru presežka prejemkov nad izdatki se denarna sredstva povečajo, v primeru presežka izdatkom nad prejemi pa se denarna sredstva zmanjšajo.

Glavni pomen izkaza denarnih tokov lahko pripišemo dejstvu, da s tem izkazom nazorno prikažemo informacije o poslovanju, financiranju in naložbenju. Prav tako lahko s primerjanjem stanja sredstev na začetku in koncu proučevanega obdobja ugotovimo vzroke za spremembo denarnih sredstev.

2.4 Izkaz gibanja kapitala

Po SRS 23.1 je izkaz gibanja kapitala temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za proučevano obdobje, za katerega se izkaz sestavlja.

Izkaz gibanja kapitala prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, ki so zajete v bilanci stanja in dejansko predstavlja vez med bilanco stanja na začetku in bilanco stanja na koncu obdobja, za katero se sestavlja izkaz gibanja kapitala.

3 VODORAVNA ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

3.1 Vodoravna analiza računovodskih izkazov

Pri vodoravni analizi računovodskih izkazov primerjamo, kako se med posameznimi obdobji v času spreminjajo različne postavke v računovodskih izkazih. Pri vodoravni analizi se osredotočamo na ugotavljanje vrednostnih razlik in odstotne spremembe po posameznih obdobjih. Z analiziranjem računovodskih izkazov dobimo informacije o velikosti, smeri in relativni pomembnosti sprememb posameznih postavk (Igličar, 2011). Pri vodoravni analizi je potrebno upoštevati tako absolutno kakor tudi relativno vrednost sprememb med proučevanimi obdobji, saj je tudi v primeru majhnih absolutnih sprememb ob majhnemu deležu v celotnem poslovanju indeks spremembe lahko precejšen, kljub temu da bistveno ne vpliva na spremembe v poslovanju.

3.2 Vodoravna analiza bilance stanja

Vodoravna analiza bilance stanja Talum d.d. je prikazana v prilogi 1. Iz vodoravne analize razberemo, da so se sredstva povečala za 6,3 odstotne točke. Razlog za povečanje sredstev

je iskati predvsem v povečanju kratkoročnih sredstev (indeks 114,1) in kratkoročnih finančnih naložb (Indeks 578,4). Pri kratkoročnih sredstvih so se povečale praktično vse kategorije, pri čemer je največji vpliv na povečanje kratkoročnih sredstev imelo povečanje zalog materiala ter zalog proizvodov in trgovskega blaga. Iz letnega poročila podjetja izhaja, da so se kratkoročne finančne naložbe v tako veliki meri povečale zaradi naložb v izvedene finančne inštrumente, vendar podjetje ne razkriva podrobnosti o le-teh. Še večji vpliv na kratkoročne finančne naložbe so bila novo dana kratkoročna posojila drugim družbam, pri čemer je potrebno izpostaviti nizko obrestno mero, ki znaša od 1,4% do 6,0% letno, podjetje pa ne predstavi povprečne obrestne mere. Pri tem je potrebno omeniti, da podjetje za kratkoročne finančne obveznosti plačuje po obrestni meri, ki znaša med 4,0 in 5,0% + 1 mesečni EURIBOR.

Kljub občutnemu povečanju kratkoročnih sredstev pa so se celotna sredstva znižala zaradi znižanja dolgoročnih sredstev, predvsem zaradi dejstva, da so se tako absolutno kakor tudi relativno občutno zmanjšale dolgoročne poslovne terjatve (indeks 33,0). Stanje opredmetenih osnovnih sredstev se praktično ni spremenil (indeks 100,4), kljub dejstvu, da so se absolutno in relativno v veliki meri zmanjšala sredstva, ki se pridobivajo (indeks 62,7). Razlog za to je v tem, da so se sredstva v pridobivanju preoblikovala v druge vrste opredmetenih osnovnih sredstev.

Seveda so se ob dejstvu, da so se povečala celotna sredstva, v isti meri povečale tudi obveznosti do virov sredstev. Velik vpliv na povečanje obveznosti do virov sredstev je imelo povečanje kapitalskih rezerv (indeks 109,1), povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti (indeks 236,5) in kratkoročnih poslovnih obveznosti (indeks 128,0).

Izredno nizka indeksa dolgoročnih poslovnih obveznosti (indeks 0,5) in dolgoročnih poslovnih terjatev (indeks 33,0) je potrebno brati v kontekstu poslovnega poročila, kjer je omenjeno občutno veliko pobotanje omenjenih postavk med družbami v skupini.

Omeniti je potrebno indekse z visoko relativno vrednostjo, ki pa v absolutnem smislu nista imela pomembnega vpliva na poslovanje. To sta, v pozitivnem smislu, postavki prevedbenih rezerv (indeks 387,0) in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev (indeks 2911,7), v negativnem smislu pa postavka kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev (indeks 25,9).

3.3 Vodoravna analiza izkaza poslovnega izida

Analiza izkaza poslovnega izida, ki se nahaja v prilogi 2, prikazuje, da so se prihodki iz prodaje leta 2014 povečali za 2,4 mio €, kar predstavlja povečanje za slab procent v primerjavi s poslovnim letom 2013. Kljub temu se je kosmati donos iz poslovanja občutno zmanjšal, kar je posledica izrednega zmanjšanja drugih poslovnih prihodkov za kar 13,7

mio €, pri čemer je indeks le-teh znašal samo 24,9. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje je ublažil še večje znižanje kosmatega donosa iz poslovanja, saj so se le-ti povečali za 5,1 mio €.

Stroški blaga, materiala in storitev so se zmanjšali za 3,1 mio € oziroma za 2,1 odstotne točke. K zmanjšanju teh stroškov je v celoti prispevala nižja nabavna vrednost prodanega blaga, ki je bila od leta 2013 nižja kar za 4,6 mio € oziroma 24%. Vsi ostali stroški so se v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečali, predvsem stroški storitev in stroški dela, oboji za približno 5%.

Na rezultat poslovanja je v veliki meri vplivalo veliko povečanje prihodkov iz financiranja, ki se je v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečalo za 3,0 mio € oziroma za 180%, pri čemer je največjo vlogo odigralo povečanje finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev. Kljub ogromnemu zvišanju kratkoročnih finančnih naložb, ki smo jih že izpostavili pri analizi bilance stanja, pa so bili prihodki iz financiranja nižji kakor v letu 2013. Finančni odhodki so se v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 v veliki meri znižali pri vseh postavkah, pri čemer so finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb bili nižji za skoraj 95%, finančni odhodki iz poslovnih obveznosti pa za dobrih 68%.

4 NAVPIČNA ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Z navpično analizo računovodskih izkazov ugotavljamo pomembnost in smer gospodarskih kategorij, saj postavke v računovodskih izkazih prikazujemo kot strukturne deleže glede na izbrano celoto. Pri analizi bilance stanja običajno za celoto izberemo bilančno vsoto, pri izkazu poslovnega izida pa čiste prihodke od prodaje. Pri tej analizi pridobimo podatke o pomembnosti določenih kategorij in njihov vpliv na celotno poslovanje.

4.1 Navpična analiza bilance stanja

Tabela z izračunom navpične analize računovodskih izkazov bilance stanja se nahaja v prilogi 3. Iz tabele je razvidno, da je v letu 2014 znašal delež dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih le še 37%, kar je za 10% manj kakor v letu 2013. Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo v dolgoročnih sredstvih najpomembnejšo vlogo, pri čemer je potrebno izpostaviti, da je podjetje v letu 2014 razpolagalo kar s 5,5% manj opredmetenimi osnovnimi sredstvi kakor leto prej v primerjavi s celotnimi sredstvi, obenem pa je potrebno dodati, da so se kljub temu absolutne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev povečale glede na predhodno leto.

Delež dolgoročnih sredstev se je povečal v letu 2014 v primerjavi s predhodnim letom za 7,3%, kar je vrednostno kar 14,3 mio €. Pomembno je poudariti, da so se v celotnih sredstvih relativno in absolutno povečale vrednosti predvsem zalog, tako materiala kakor

tudi trgovskega blaga. V veliki meri so se povečale kratkoročne finančne naložbe in sicer za kar 440% glede na predhodno leto, pri čemer je njihov relativni delež v letu 2014 znašal že skoraj 5% celotnih sredstev. Obratno pa so se relativno in absolutno izredno znižale tudi kratkoročne poslovne terjatve in sicer v absolutni vrednosti kar 8,5 mio €, njihov relativni delež pa je tako iz 33,9% v letu 2013 padel na 27,3%.

Relativni delež kapitala v celotnih obveznostih do virov sredstev je v letu 2014 padel za 2% na 57,4%, kar še vedno kaže na zadostno lastniškost financiranja, znižanje le tega pa je potrebno pripisati nespremenjeni vrednosti kapitalskih rezerv, ki se absolutno sicer niso spreminjale, se je pa spremenil njihov relativni delež zaradi povečanih celotnih obveznosti do virov sredstev. Prav tako so se v večji meri povečale relativne vrednosti dolgoročnih finančnih obveznosti za 7,2 mio €, ki so v letu 2014 dosegle že relativni delež 6,7% v celotnih obveznostih do virov sredstev in kratkoročnih poslovnih obveznosti, kar je njihov relativni delež povečalo na 20,6%.

4.2 Navpična analiza izkaza poslovnega izida

Pri navpični analizi izkaza poslovnega izida za leti 2013 in 2014, za katere se izračuni nahajajo v prilogi 4 lahko na podlagi analize ugotovimo, da je struktura prihodkov ostala relativno nespremenjena, saj se je relativni delež prodaje na domačem trgu in prodaje na tujih trgih le malenkostno spremenil. Prihodki so ostali na približno enaki ravni. Pri primerjavi stroškov je zaznati relativno zmanjšanje stroškov materiala, katerih relativni delež se je glede na predhodno leto zmanjšal za 2%. Največji porast pri stroških je nastal pri stroških dela in sicer relativno za 0,3 odstotne točke, pri dvigu le teh pa so največ prispevali povečani stroški plač.

Pomembno pri navpični analizi je dejstvo, da lahko zaradi relativno nizkih vrednosti finančnih prihodkov, finančnih odhodkov, drugih prihodkov in drugih odhodkov trdimo, da se podjetje usmerja na doseganje prihodkov predvsem iz svoje primarne dejavnosti.

5 RAČUNOVODSKA ANALIZA S KAZALNIKI

Računovodske kazalnike obravnavajo SRS 29. Standard se uporablja pri proučevanju računovodskih podatkov in oblikovanju računovodskih informacij, ki so podlaga za odločanje. SRS 29 obdeluje opredeljevanje računovodskega proučevanja, ugotavljanje vsebine pojavov pri računovodskem proučevanju, ugotavljanje vplivov na obračune in predračune pri računovodskem proučevanju, razčlenjevanje odmikov računovodskih podatkov od sodil, izbiranje računovodskih kazalcev izmed računovodskih podatkov, oblikovanje računovodskih kazalnikov na podlagi računovodskih podatkov ter povezovanje delnih spoznanj na podlagi računovodskih kazalnikov.

V nadaljevanju se bom posvetila kazalnikom, ki sem jih razdelila po skupinah, kakor jih opredeljujejo SRS od 29.29 do 29.36. Iz vsake skupine bom predstavila nekaj najpomembnejših kazalnikov in jih vsebinsko obrazložila.

Skupine kazalnikov so po SRS 29 naslednje:

- kazalniki stanja financiranja (vlaganja)
- kazalniki stanja investiranja (naložbenja)
- kazalniki vodoravnega finančnega ustroja
- kazalniki obračanja
- kazalniki gospodarnosti
- kazalniki dobičkonosnosti
- kazalniki dohodkovnosti
- kazalniki denarne tokovnosti.

5.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja

Kazalniki financiranja nam pokažejo strukturo financiranja podjetja. Z njihovo pomočjo lažje določimo sposobnost podjetja za pridobivanje novih virov financiranja. Struktura financiranja vpliva na finančno tveganje in posledično na donosnost podjetja, ki sta povezana (Igličar, 2011). Optimalno razmerje med lastniškimi in dolžniškimi sredstvi je odvisno od več dejavnikov, predvsem od panoge, velikosti podjetja in trgov, na katerem podjetje deluje.

$$\text{stopnja lastniškosti financiranja} = \frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Stopnja lastniškosti financiranja predstavlja razmerje med lastnimi viri v odnosu do celotnih obveznosti. Visoke stopnje predstavljajo večjo varnost z vidika poslovnega tveganja, saj podjetje ni obremenjeno z dolgovi, po drugi strani pa visoka vrednost stopnje lastniškosti financiranja zmanjšuje donosnost kapitala. Teoretična priporočljiva vrednost je okoli 0,5, ki pa se razlikuje od dejavnosti in velikosti podjetja. V primeru preučevanega podjetja se stopnja lastniškosti financiranja zmanjšuje kljub povečanju lastnega kapitala, kar kaže na vse večjo zadolženost podjetja, ki pa je v letu 2014 z vrednostjo 0,57 še vedno v zelo normalnih okvirih.

Tabela 2: stopnja lastniškosti financiranja

(v €)	2013	2014
1. Kapital	101.142.462	105.351.202
2. Obveznosti do virov sredstev	172.770.697	183.626.638
3. Stopnja lastniškosti financiranja (1/2)	0,59	0,57

Vir: Letno poročilo Talum d.d. 2014, lastni izračun

$$\text{stopnja dolžniškosti financiranja} = \frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Stopnja dolžniškosti financiranja je obraten kazalnik stopnje lastniškosti financiranja. Seštevek obeh je vedno 1. Posledično pomeni nižja vrednost kazalnika manjšo obremenitev podjetja z dolgovi in večjo lastniškost financiranja.

Tabela 3: Stopnja dolžniškosti financiranja

(v €)	2013	2014
1. Dolgovi	71.628.235	78.275.436
2. Obveznosti do virov sredstev	172.770.697	183.626.638
3. Stopnja dolžniškosti financiranja (1/2)	0,41	0,43

Vir: Letno poročilo Talum d.d. 2014, lastni izračun

$$\text{stopnja razmejenosti financiranja} = \frac{\text{vsota rezervacij in kratkoročnih PČR ter dolgoročnih PČR}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Stopnja razmejenosti financiranja prikazuje udeležbo rezervacij in pasivnih časovnih razmejitev v obveznostih do virov sredstev. Kazalnik predstavlja sredstva, ki so namenjena uporabi v prihodnosti. Običajno ima ta kazalnik nizko vrednost, kar se kaže tudi v proučevanem podjetju, kjer kazalnik dosega stopnjo 0,05.

Tabela 4: Stopnja razmejenosti financiranja

(v €)	2013	2014
1. Rezervacije in dolgoročne AČR	8.688.027	9.058.536
2. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	1.026.027	265.270
3. Obveznosti do virov sredstev	172.770.697	183.626.638
4. Stopnja razmejenosti financiranja ((1+2)/3)	0,06	0,05

Vir: Letno poročilo Talum d.d. 2014, lastni izračun

$$\text{stopnja dolgoročnosti financiranja} = \frac{\text{vsota kapitala in dolgoročnih dolgov (skupaj z rezervacijami) ter dolgoročnih PČR}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Stopnja dolgoročnosti financiranja prikazuje delež trajnega in dolgoročnega financiranja podjetja. S trajnimi in dolgoročnimi viri podjetje financira tudi del kratkoročnih sredstev. Višja ko je vrednost kazalnika, večji je delež dolgoročnih virov, pri čemer je pri višji vrednosti kazalnika nižje tveganje kratkoročne plačilne nesposobnosti. Stopnja dolgoročnosti financiranja v proučevanem podjetju znaša 0,69, kar predstavlja, da se skoraj 70% sredstev financira iz trajnih in dolgoročnih virov.

Tabela 5: Stopnja dolgoročnosti financiranja

(v €)	2013	2014
1. Kapital	101.142.462	105.351.202
2. Rezervacije in dolgoročne AČR	8.688.027	9.058.536
3. Dolgoročne obveznosti	8.659.379	12.598.634
4. Obveznosti do virov sredstev	172.770.697	183.626.638
5. Stopnja dolgoročnosti financiranja ((1+2+3)/4)	0,69	0,69

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja osnovnosti kapitala} = \frac{\text{osnovni kapital}}{\text{kapital}}$$

Kazalnik stopnje osnovnosti kapitala prikazuje delež osnovnega kapitala v celotnem kapitalu družbe. Nizka stopnja kazalnika v proučevanem podjetju, ki znaša 0,20 v letu 2014, predstavlja, da poleg osnovnega kapitala podjetje v veliki meri razpolaga tudi z drugimi lastnimi sredstvi, predvsem z kapitalskimi in zakonskimi rezervami.

Tabela 6: Stopnja osnovnosti kapitala

(v €)	2013	2014
1. Osnovni kapital	19.121.477	20.705.101
2. Kapital	101.142.462	105.351.202
3. Stopnja osnovnosti kapitala (1/2)	0,19	0,20

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja dolgovno-kapitalskega razmerja} = \frac{\text{dolgovi}}{\text{kapital}}$$

Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja, imenovan tudi kazalnik finančnega vzvoda prikazuje strukturo financiranja prek razmerja med dolgovi in kapitalom. Večja kot je vrednost koeficienta, večje je finančno tveganje zaradi večjega deleža dolgov med viri financiranja (Igličar, 2011). Vrednost kazalnika v proučevani družbi znaša v letu 2014 0,74, kar predstavlja, da ima podjetje več kapitala kakor dolgov. V primerjavi z letom 2013 pa se je razmerje poslabšalo, saj so se dolгови povečali bolj kot se je povečal kapital družbe.

Tabela 7: Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja

(v €)	2013	2014
1. Dolgovi	71.628.235	78.275.436
2. Kapital	101.142.462	105.351.202
3. Koeficient dolgovno-kapitalskega razmerja (1/2)	0,71	0,74

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja (naložbenja)

S kazalniki stanja financiranja prikazujemo strukturo sredstev podjetja s primerjanjem vrednosti posameznih vrst sredstev. Z izračuni kazalnikov investiranja se predvsem osredotočamo na primerjavo na časovno komponento z vidika sredstev, se pravi na kratkoročna in dolgoročna sredstva ter razmerja med njimi.

$$\text{stopnja osnovnosti investiranja} = \frac{\text{osnovna sredstva}}{\text{sredstva}}$$

Stopnja osnovnosti investiranja oziroma delež dolgoročnih sredstev predstavlja odstotek osnovnih sredstev med vsemi sredstvi v podjetju. Glede na dejstvo, da podjetje posluje v tehnološki panogi, je višja vrednost kazalnika pričakovana. Znižanje vrednosti glede na leto 2013 ni posledica staranja osnovnih sredstev, ampak povečanja ostalih vrst sredstev v celotnih sredstvih.

Tabela 8: Stopnja osnovnosti investiranja

(v €)	2013	2014
1. Osnovna sredstva	60.160.569	60.392.945
2. Sredstva	172.770.697	183.626.638
3. Stopnja osnovnosti investiranja (1/2)	0,35	0,33

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja finančnosti investiranja} = \frac{\text{vsota dolgoročnih finančnih naložb in kratkoročnih finančnih naložb ter naložbenih nepremičnin}}{\text{sredstva}}$$

Stopnja finančnosti investiranja prikazuje udeležbo finančnih naložb v sredstvih. V proučevanju podjetja je zaznati veliko spremembo v letu 2014 glede na leto 2013, saj se je zaradi kratkoročnih finančnih naložb kazalnik povečal iz 0,04 na 0,07. Vzrok za povečanje finančnih naložb, še posebej kratkoročnih, je z vidika razpoložljivih podatkov iz poslovnega poročila za leto 2014 težko upravičiti, predvsem zaradi financiranja podjetja s

kratkoročnimi finančnimi obveznostmi in nizkimi obrestnimi merami, doseženimi za kratkoročne finančne naložbe.

Tabela 9: Stopnja finančnosti investiranja

(v €)	2013	2014
1. Dolgoročne finančne naložbe	3.849.300	3.865.169
2. Kratkoročne finančne naložbe	1.517.420	8.776.593
3. Naložbene nepremičnine	1.280.095	922.128
4. Sredstva	172.770.697	183.626.638
5. Stopnja finančnosti investiranja ((1+2+3)/4)	0,04	0,07

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja dolgoročnosti investiranja} = \frac{\text{vsota osnovnih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev (po knjigovodski vrednosti), naložbenih nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih poslovnih terjatev}}{\text{sredstva}}$$

Stopnja dolgoročnosti investiranja prikazuje delež dolgoročnih sredstev podjetja. Stopnja dolgoročnosti investiranja se je v letu 2014 v precejšnji meri znižala iz 0,40 v letu 2013 na 0,36 na račun povečanih kratkoročnih sredstev.

Tabela 10: Stopnja dolgoročnosti investiranja

(v €)	2013	2014
1. Osnovna sredstva	58.911.736	59.174.701
2. Dolgoročne AČR	1.248.833	1.218.244
3. Naložbene nepremičnine	1.280.095	922.128
4. Dolgoročne finančne naložbe	3.849.300	3.865.169
5. Dolgoročne poslovne terjatve	4.587.391	1.515.183
6. Sredstva	172.770.697	183.626.638
7. Stopnja dolgoročnosti investiranja (1+2+3+4+5)/6)	0,40	0,36

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja kratkoročnosti investiranja} = \frac{\text{vsota kratkoročnih sredstev in kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev}}{\text{sredstva}}$$

Obratno kakor pri prejšnjem kazalniku pa stopnja kratkoročnosti investiranja predstavlja stopnjo kratkoročnosti investiranja in je posledično zaradi obratne odvisnosti od kazalnika

stopnje dolgoročnosti investiranja v letu 2014 nižja kakor v letu 2013 za enak odstotni delež, kakor je prejšnji kazalnik višji.

Tabela 11: Stopnja kratkoročnosti investiranja

(v €)	2013	2014
1. Vsota kratkoročnih sredstev	101.428.536	115.725.110
2. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	276.675	34.248
3. Sredstva	172.770.697	183.626.638
4. Stopnja kratkoročnosti investiranja ((1+2)/3)	0,59	0,63

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja odpisanosti osnovnih sredstev} = \frac{\text{popravek vrednosti osnovnih sredstev}}{\text{nabavna vrednost osnovnih sredstev}}$$

Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev nam daje podatek o zastarelosti osnovnih sredstev. Visoka stopnja odpisanosti v primeru podjetja Talum d.d. predstavlja tveganje zastarelosti proizvodnje, saj je preko 70% nabavne vrednosti osnovnih sredstev že odpisane oziroma je preko 70% ekonomsko že zastarelih. O dejanski zastarelosti na podlagi tega kazalnika ne moremo soditi.

Tabela 12: Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev

(v €)	2013	2014
1. Popravek vrednosti osnovnih sredstev	133.082.932	147.709.122
2. Nabavna vrednost osnovnih sredstev	185.342.341	206.883.823
3. Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev (1/2)	0,72	0,71

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.3 Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Pri kazalnikih vodoravnega finančnega ustroja se osredotočamo na primerjavo aktivne in pasivne strani bilance stanja. Njihova pomembnost se kaže predvsem v analizi kratkoročne in dolgoročne stabilnosti poslovanja podjetja.

$$\text{koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev} = \frac{\text{kapital}}{\text{osnovna sredstva}}$$

Kazalnik nam pokaže, koliko osnovnih sredstev se financira iz lastniškega financiranja. V našem primeru kaže kazalnik relativno visoko vrednost, v letu 2014 1,74, kar predstavlja, da se osnovna sredstva v celoti lahko financirajo iz lastniškega financiranja in da se podjetju pri njihovem upravljanju ni potrebno zanašati na dolžniško financiranje.

Tabela 13: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

(v €)	2013	2014
1. Kapital	101.142.462	105.351.202
2. Osnovna sredstva	60.160.569	60.392.945
3. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev (1/2)	1,68	1,74

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev} = \frac{\text{kapital}}{\text{dolgoročna sredstva}}$$

Kazalnik kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev prikazuje relativni obseg lastniškega financiranja dolgoročnih sredstev. V primeru, da je vrednost kazalnika višja od 1, v našem primeru v letu 2014 1,55, se vsa dolgoročna sredstva lahko financirajo iz lastniškega vira financiranja. Pri takšni vrednosti večje tveganje nosijo lastniki podjetja.

Tabela 14: Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev

(v €)	2013	2014
1. Kapital	101.142.462	105.351.202
2. Dolgoročna sredstva	71.065.486	67.867.280
3. Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev (1/2)	1,42	1,55

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti} = \frac{\text{likvidna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti oziroma hitri koeficient nam v osnovi prikazuje kratkoročno plačilno sposobnost podjetja, hkrati pa tudi kratkoročno likvidnost podjetja. Prikazuje likvidna sredstva, s katerimi se poplačujejo kratkoročne obveznosti. V primeru Talum d.d. je koeficient izredno nizek, 0,03 v letu 2014 in samo 0,01 v letu 2013. Tako nizka vrednost kazalnika kaže na zelo verjetno plačilno nesposobnost podjetja.

Tabela 15: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)

(v €)	2013	2014
1. Likvidna sredstva	437.239	1.548.337
2. Kratkoročne obveznosti	53.254.802	56.352.996
3. Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (1/2)	0,01	0,03

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti} = \frac{\text{kratkoročna sredstva- zaloge}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti oziroma pospešeni koeficient predstavlja razmerje med likvidnimi sredstvi s kratkoročnimi terjatvami, pri katerih odštejemo zaloge, ki so najbolj nelikvidna vrsta kratkoročnih terjatev. Kazalnik nam predstavlja sposobnost podjetja pokrivanja kratkoročnih obveznosti v primeru, da ne bi moglo v kratkem času unovčiti zalog. Zaradi dejstva, da so kratkoročna sredstva relativno draga, je z vidika ekonomičnosti zaželjena čim nižja vrednost koeficienta, obratno pa mora biti za likvidnosti vrednost koeficienta relativno visoka. Talum d.d. ima v letu vrednost pospešenega koeficienta 1,08, kar predstavlja sposobnost, da se kratkoročne obveznosti v celoti poravnajo z najbolj likvidnimi kratkoročnimi sredstvi.

Tabela 16: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)

(v €)	2013	2014
1. Kratkoročna sredstva	101.428.536	115.725.110
2. Zaloge	40.958.638	55.033.868
3. Kratkoročne obveznosti	53.254.802	56.352.996
3. Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti ((1-2)/3)	1,14	1,08

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti} = \frac{\text{kratkoročna sredstva}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti oziroma kratkoročni koeficient prikazuje kratkoročno likvidnost podjetja. Dejansko prikazuje razmerje med sredstvi in obveznostmi na podlagi ročnosti. Teoretična zaželjena vrednost je okrog 2, pri čemer je vrednost kazalnika seveda odvisna od velikosti podjetja in panoge v kateri posluje. Talum d.d. ima v letih 2013 in 2014 vrednost kazalnika prav okrog 2.

Tabela 17: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)

(v €)	2013	2014
1. Kratkoročna sredstva	101.428.536	115.725.110
2. Kratkoročne obveznosti	53.254.802	56.352.996
3. Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (1/2)	1,90	2,05

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient komercialnega terjatveno-obveznostnega razmerja} = \frac{\text{terjatve do kupcev}}{\text{obveznosti do dobaviteljev}}$$

Koeficient komercialnega terjatveno-obveznostnega razmerja prikazuje razmerje med terjatvami podjetja do svojih kupcev in obveznosti do dobaviteljev. V osnovi nam prikazuje sposobnost pokrivanja obveznosti do dobaviteljev iz terjatev do kupcev, oziroma posplošeno, sposobnost pokrivanja dolgov za material oziroma blago za prodajo iz ustvarjenih in še ne plačanih prihodkov. V proučevanem podjetju je zanimivo dejstvo, da je koeficient v letu 2013 znašal skoraj 2, kar predstavlja dobro sposobnost pokrivanja obveznosti do dobaviteljev iz terjatev do kupcev. V letu 2013 pa se je koeficient drastično znižal na 1,32 tako zaradi zmanjšanih terjatev do kupcev kakor tudi zaradi povečanih obveznosti do dobaviteljev.

Tabela 18: Koeficient komercialnega terjatveno-obveznostnega razmerja

(v €)	2013	2014
1. Terjatve do kupcev	58.515.239	50.054.479
2. Obveznosti do dobaviteljev	29.534.100	37.806.136
3. Koeficient komercialno terjatveno-obveznostnega razmerja (1/2)	1,98	1,32

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja} = \frac{\text{kratkoročne terjatve}}{\text{kratkoročne obveznosti}}$$

Koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja prikazuje sposobnost pokrivanja kratkoročnih obveznosti izključno s kratkoročnimi terjatvami. Vrednost koeficienta nad 1 pomeni, da je podjetje sposobno vse kratkoročne obveznosti pokrivati iz kratkoročnih terjatev. V proučevanem podjetju je koeficient v obeh proučevanih letih nad 1, potrebno pa je izpostaviti dejstvo, da se je iz vrednosti 1,13 v letu 2013 znižal na le 1,04 v letu 2014.

Tabela 19: Koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja

(v €)	2013	2014
1. Kratkoročne terjatve	60.032.659	58.831.072
2. Kratkoročne obveznosti	53.254.802	56.352.996
3. Koeficient kratkoročnega terjatveno-obveznostnega razmerja (1/2)	1,13	1,04

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.4 Temeljni kazalniki obračanja

Kazalniki obračanja predstavljajo predvsem hitrost obračanja oziroma čas vezave posameznih sredstev. Čas vezave sredstev je izjemnega pomena, saj krajši časi vezave

predstavljajo boljše upravljanje s sredstvi podjetja, oziroma drugače povedano, večje kot so vrednosti kazalnikov, bolj učinkovito je poslovanje podjetja.

$$\text{koeficient obračanja osnovnih sredstev} = \frac{\text{amortizacija v letu dni}}{\text{povprečno stanje osnovnih sredstev}}$$

Koeficient obračanja osnovnih sredstev nam prikazuje kolikšen delež osnovnih sredstev se porablja in nadomešča v poslovnem procesu v proučevanem obdobju. V primeru, da so si vrednostno osnovna sredstva na začetku in koncu proučevanega obdobja približno enaka, lahko koeficient predstavlja tudi delež osnovnih sredstev, ki so se nadomestila z drugimi v proučevanem obdobju. V proučevanem podjetju se vsako leto zamenja 13% opredmetenih osnovnih sredstev.

Tabela 20: Koeficient obračanja osnovnih sredstev

(v €)	2013	2014
1. Amortizacija	7.740.683	7.564.538
2. Stanje osnovnih sredstev - 1.1.	64.728.169	58.911.736
3. Stanje osnovnih sredstev - 31.12.	58.911.736	59.174.701
4. Koeficient obračanja osnovnih sredstev (1/((2+3)/2))	0,13	0,13

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient obračanja zalog materiala} = \frac{\text{porabljeni material v letu dni}}{\text{povprečna zaloga materiala}}$$

Koeficient obračanja zalog materiala predstavlja število obratov materiala letno. Visok koeficient v proučevanem podjetju z vrednostjo 9 odraža hitro kroženje materiala in dobro poslovanje z vidika planiranja nabave materiala, potrebnega v proizvodnji.

Tabela 21: Koeficient obračanja zalog materiala

(v €)	2013	2014
1. Stroški materiala	225.791.185	226.437.774
2. Zaloge materiala (1.1.)	28.026.976	22.439.282
3. Zaloge materiala (31.12.)	22.439.282	30.284.275
4. Povprečno stanje zalog ((2+3)/2)	25.233.129	26.361.779
5. Koeficient obračanja zalog materiala (1/4)	8,95	8,59

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient obračanja terjatev do kupcev} = \frac{\text{prejemki od kupcev v letu dni}}{\text{povprečno stanje terjatev do kupcev}}$$

Koeficient obračanja terjatev do kupcev kaže število obratov do kupcev v enem letu. Večja je vrednost kazalnika, hitrejšje je obračanje terjatev do kupcev (Igličar, 2011). Povprečno stanje terjatev primerjamo s čistimi prihodki iz prodaje, ki daje približek pravilnemu rezultatu, saj nimamo podatkov o prejemkih s strani kupcev.. Pri izračunu kazalnika za proučevano podjetje lahko ugotovimo, da znaša koeficient 5,0, kar predstavlja, da so terjatve povprečno vezane 70 dni.

Tabela 22: Koeficient obračanja terjatev do kupcev

(v €)	2013	2014
1. Prihodki od prodaje	278.457.627	280.827.300
2. Terjatve do kupcev (1.1)	57.151.441	58.515.239
3. Terjatve do kupcev (31.12.)	58.515.239	50.054.480
4. Povprečno stanje terjatev ((2+3)/2)	57.833.340	54.284.860
5. Koeficient obračanja terjatev (1/4)	5	5
6. Dnevi vezave terjatev (365/5)	75,81	70,56

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.5 Temeljni kazalniki gospodarnosti

Kazalnike gospodarnosti izračunavamo predvsem na podlagi izkaza poslovnega izida. Z njimi analiziramo predvsem gospodarnost poslovanja v proučevanem obdobju.

$$\text{koeficient gospodarnosti poslovanja (ekonomičnost)} = \frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$$

Kazalnik ekonomičnosti plastično prikazuje uspešnost poslovanja. Količnik med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki prikazuje razmerje med ustvarjenimi prihodki in odhodki iz poslovanja. V primeru, da je kazalnik višji od 1, podjetje posluje z dobičkom iz poslovanja, kar drži tudi za Talum d.d. tako v letu 2013 kakor tudi v letu 2014.

Tabela 23: Koeficient gospodarnosti poslovanja (ekonomičnost)

(v €)	2013	2014
1 Poslovni prihodki	295.897.934	289.738.105
2 Poslovni odhodki	260.340.261	257.227.307
3 Ekonomičnost (1/2)	1,14	1,13

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient celotne gospodarnosti} = \frac{\text{prihodki}}{\text{odhodki}}$$

Kazalnik prikazuje celotno uspešnost poslovanja z razmerjem med prihodki in odhodki. V primeru, da je kazalnik večji od 1, podjetje posluje z dobičkom. V primeru Talum d.d. je koeficient tako v letu 2013 kakor tudi v letu 2014 manjši od 1. V primerjavi s kazalnikom gospodarnosti poslovanja je kazalnik neprimerno nižji, kar kaže na problematičnost v razmerju med finančnimi in izrednimi prihodki ter finančnimi in izrednimi odhodki.

Tabela 24: Koeficient celotne gospodarnosti (ekonomičnost)

(v €)	2013	2014
1 Celotni prihodki	297.568.363	294.395.602
2 Celotni odhodki	308.273.450	298.940.076
3 Ekonomičnost (1/2)	0,97	0,98

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{Stopnja tehnične stroškovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{stroški amortizacije}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja tehnične stroškovnosti poslovnih prihodkov prikazuje porabo osnovnih sredstev v procesu ustvarjanja prihodkov v podjetju. Prikazuje obrabo osnovnih sredstev v proizvodnem procesu, katero je tekom poslovanja težje izmeriti kakor stroške storitev oziroma stroške porabe materiala. V proučevanem podjetju je vrednost koeficienta 0,03, kar predstavlja, da podjetje za 1€ ustvarjenih prihodkov porabi za 0,03€ osnovnih sredstev, kar je za industrijsko intenzivno panogo dokaj nizka stopnja.

Tabela 25: Stopnja tehnične (zmogljivostne) stroškovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Stroški amortizacije	7.740.683	7.564.538
2. Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3. Koeficient obračanja zalog materiala (1/2)	0,03	0,03

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{stroški dela}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov prikazuje razmerje med stroški dela in poslovnimi prihodki. Višja je vrednost tega kazalnika, večji je delež stroškov dela pri ustvarjanju prihodkov, kar kaže na delovno intenzivnost poslovnega procesa. V primeru proučevanega podjetja je kazalnik pri vrednosti 0,10 nizek, kar pomeni, da podjetje ne posluje v delovno intenzivni panogi.

Tabela 26: Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Stroški dela	26.326.521	27.625.019
2. Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3 Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov (1/2)	0,09	0,10

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{stroški materiala}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov prikazuje razmerje med stroški materiala in poslovnimi prihodki. Višja vrednost kazalnika prikazuje udeležbo materiala v proizvodnem procesu pri ustvarjanju poslovnih prihodkov. Visoke vrednosti kazalnika nakazujejo na visoko udeležbo materiala v proizvodnji oziroma v industrializaciji proizvodnje. Visoka stopnja v proučevanem podjetju prav tako prikazuje veliko odvisnost od gibanja cen materiala na trgu.

Tabela 27: Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Stroški materiala	225.791.185	226.437.774
2. Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3. Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov (1/2)	0,81	0,81

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{stroški tujih storitev}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Kazalnik storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov prikazuje razmerje med stroški, ki v podjetju odpadejo na zunanje storitve v primerjavi s celotnimi prihodki, ki jih podjetje ustvari na trgu. V Talum d.d. je kazalnik zelo nizek, in sicer v proučevanih letih 0,06, kar nakazuje, da podjetje obvladuje večino storitev, povezanih z ustvarjanjem prihodkov v okviru svoje celotne skupine podjetij.

Tabela 28: Stopnja storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Stroški tujih storitev	15.535.651	16.345.915
2. Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3. Stopnja storitvene stroškovnosti poslovnih prihodkov (1/2)	0,06	0,06

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{kosmati dobiček}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov prikazuje ustvarjen dobiček, pri katerem so izločeni prihodki in stroški iz financiranja in drugi prihodki in odhodki. Negativna vrednost v obeh proučevanih obdobjih nakazuje, da podjetje posluje z izgubo iz rednega delovanja. Dolgoročno takšno poslovanje ne more biti vzdržno, saj kontinuirano ustvarjanje izgube znižuje vrednost kapitala družbe.

Tabela 29: Stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Kosmati dobiček	-2.131.865	-6.324.553
2. Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3. Stopnja kosmate dobičkovnosti poslovnih prihodkov (1/2)	-0,01	-0,02

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{poslovni dobiček}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov prikazuje razmerje med ustvarjenim dobičkom v poslovanju in poslovnimi prihodki. V primerjavi s stopnjo čiste dobičkovnosti prihodkov so v tem kazalniku izključeni izredni prihodki in odhodki. Običajno je vrednost kazalnika zelo podobna stopnji čiste dobičkovnosti prihodkov, kar je potrjeno tudi pri proučevani družbi.

Tabela 30: Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1 Poslovni dobiček	-2.131.865	-6.324.553
2 Poslovni prihodki	278.457.627	280.827.300
3 Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov (1/2)	-0,01	-0,02

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov} = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{prihodki}}$$

Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov prikazuje razmerje med čistim dobičkom in prihodki podjetja. Talum d.d. v obeh proučevanih letih izkazuje negativno stopnjo, kar pomeni, da je čista dobičkovnost prihodkov negativna. V letu 2014 to pomeni, da na 1€ prihodka podjetje ustvari 0,02€ čiste izgube. Rezultat ni spodbuden, je pa vseeno skoraj trikrat boljši kakor v letu 2013.

Tabela 31: Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov

(v €)	2013	2014
1 Čisti dobiček	-12.536.189	-4.560.748
2 Prihodki	280.128.056	285.484.797
3 Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov (1/2)	-0,04	-0,02

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.6 Temeljni kazalniki dobičkonosnosti (v primeru izgube negativne dobičkonosnosti)

Kazalnike dobičkonosnosti izračunavamo in analiziramo predvsem zaradi dejstva, da je dobiček v poslovnih izkazih predstavljen z absolutno številko, za analizo uspešnosti poslovanja pa ga je potrebno izraziti v odnosu do drugih postavk v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida.

$$\text{koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala} = \frac{\text{čisti dobiček obračunskega obdobja}}{\text{povprečni kapital (brez čistega poslovnega izida obračunskega obdobja)}}$$

Koeficient je opredeljen kot razmerje med čistim dobičkom obračunskega obdobja in povprečnim kapitalom. Dobičkonosnost kapitala je predvsem pomembna lastnikom podjetja, saj prikazuje, kako je poslovodstvo upravljalo z njihovim premoženjem. Tako v letu 2013 kakor v letu 2014 je podjetje poslovalo z izgubo, zaradi česar je vrednost kazalnika negativna. Prav tako je tudi v prejšnjih letih podjetje poslovalo z izgubo, kar pomeni, da se vrednost kapitala zmanjšuje.

Tabela 32: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala

(v €)	2013	2014
1. Čisti dobiček	-12.536.189	-4.560.748
2. Kapital - 1.1.	94.101.795	101.142.462
3. Kapital - 31.12.	101.142.462	105.351.202
4. Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (1/((2+3)/2))	-0,13	-0,04

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev} = \frac{\text{dobiček ali izguba in dane obresti obračunskega obdobja}}{\text{povprečna sredstva}}$$

Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev prikazuje dobiček, ki ga podjetje ustvari s sredstvi, s katerimi ustvarja prihodke. V primeru proučevanega podjetja so na vsak € sredstev ustvarili za 0,06€ izgube v letu 2013 in 0,02€ izgube v letu 2014. Iz navedenega sledi, da s sredstvi niso zadovoljivo upravljali, saj sredstva niso prinašala dobička.

Tabela 33: Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev

(v €)	2013	2014
1. Čisti dobiček	-12.536.189	-4.560.748
2. Dane obresti	2.056.343	1.739.069
3. Sredstva - 1.1.	193.485.893	172.770.697
4. Sredstva - 31.12.	172.770.697	183.626.638
5. Koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev ((1+2)/((2+3)/2))	-0,06	-0,02

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

5.7 Kazalniki denarne tokovnosti

S kazalniki denarne tokovnosti se osredotočamo predvsem na razmerje med pritoki in odtoki denarnih sredstev v proučevanem obdobju.

$$\text{stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov} = \frac{\text{denarni izid iz poslovanja}}{\text{poslovni prihodki}}$$

Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov predstavlja razmerje med denarnim izidom iz poslovanja in poslovnimi prihodki. Kazalnik povezuje izkaz denarnega izida z izkazom poslovnega izida.

Tabela 34: Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov

(v €)	2013	2014
1. Denarni izid iz poslovanja	28.989	1.111.098
2. Poslovni prihodki	300.403.967	293.805.349
3. Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov (1/2)	0,000	0,004

Vir: Letno poročilo Talum d.d., lastni izračun

$$\text{koeficient pokritosti dolgov z denarnim izidom iz poslovanja} = \frac{\text{denarni izid iz poslovanja}}{\text{stanje dolgov}}$$

Kazalnik pokritosti dolgov z denarnim izidom iz poslovanja je izraz denarne tokovnosti, ki prikazuje razmerje med prebitkom prejemkov iz poslovanja in stanjem dolgov v proučevanem obdobju.

Tabela 35: Koeficient pokritosti dolgov z denarnim izidom iz poslovanja

(v €)	2013	2014
1. Denarni izid iz poslovanja	28.989	1.111.098
2. Stanje dolgov	61.914.181	68.951.630
3. Stopnja denarne izidnosti poslovnih prihodkov (1/2)	0,000	0,016

SKLEP

Analiziranje poslovanja podjetja je pomembno tako z vidika podjetja samega, njegovega posloводства, lastnikov, poslovnih partnerjev in drugih zainteresiranih subjektov. Za uspešno analizo poslovanja v prvi vrsti potrebujemo zaupanja vredne računovodske podatke, zaradi česar sem si za analiziranje izbrala družbo Talum d.d., ki je zavezana k reviziji poslovanja, s čimer so zagotovljene kakovostne računovodske informacije.

Večina obsega diplomske naloge je namenjena predstavitvi računovodskih kazalnikov, s katerimi najlažje prikazujemo relativne vrednosti med posameznimi računovodskimi postavkami. Zaradi dejstva, da računovodske informacije potrebujejo tako notranji kakor tudi zunanji uporabniki, je pomembnost prikaza teh informacij s kazalniki velika, saj s takšnim načinom prikaza računovodskih informacij olajšamo primerjavo poslovanja podjetja z vrednostmi kazalnikom, tako v času, kakor tudi s konkurenti, na ravni povprečnih vrednosti podjetij v panogi oziroma regiji.

Pri analizi kazalnikov sem prišla do ugotovitve, da podjetje Talum d.d. deluje kot stabilen poslovni subjekt predvsem iz vidika alokacije posameznih virov sredstev in obveznosti do virov sredstev. Kazalniki, ki kažejo ustreznost omenjene alokacije resursov se glede na splošno priznane stopnje gibajo v okvirih, ki kažejo na stabilnost poslovanja.

Na drugi strani pa kazalniki, ki kažejo uspešnost poslovanja, ne dosegajo željenih ravni, saj podjetje v proučevanih letih posluje z izgubo, pri čemer izguba, ki jo podjetje ustvarja v zadnjih letih, močno vpliva na raven lastnega kapitala. V primeru nadaljevanja trenda poslovanja z izgubo bo ogroženo normalno poslovanje, prav tako pa se bo posledično spremenila struktura sredstev in obveznosti do virov sredstev, s čimer bo podjetje z vidika zunanjih uporabnikov računovodskih informacij podjetje postajalo bolj rizično in se bo težje zadolževalo na trgu.

LITERATURA IN VIRI

1. Bisnode d.o.o. (2016). Kazalniki bonitete. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu <http://www.bisnode.si/storage/doc/201601/faqkazalnikislosibonitete.pdf>
2. Duhovnik, M. (1993). *Kazalniki za presojanje poslovanja podjetja*. Ljubljana: CISEF.
3. Igličar, A. & Hočevar M. (2011). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: GV Založba
4. Mayr, B. (2007). *Računovodstvo*. Ljubljana: ABECEDA storitve
5. Računovodstvo Pavliha d.o.o. (2016). Boniteta – kazalnik. Najdeno na spletnem naslovu: http://www.pavliha.org/financno_racunovodstvo/boniteta_kazalniki.htm
6. Slovenski računovodski standardi (2016) *Uradni list* RS, št. 95/2015.
7. Statistični urad RS (2014). Indeks cen življenjskih potrebščin, Slovenija, december 2014. Najdeno na spletnem naslovu: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnanaavigacija/podatki/prikazistaronovico?IdNovice=6751>
8. Talum d.d. (2011). Letno poročilo za leto 2010,. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/novinarska-gradiva>
9. Talum d.d. (2012). Letno poročilo za leto 2011,. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/novinarska-gradiva>
10. Talum d.d. (2013). Letno poročilo za leto 2012,. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/novinarska-gradiva>
11. Talum d.d. (2014). Letno poročilo za leto 2013,. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/novinarska-gradiva>
12. Talum d.d. (2015). Letno poročilo za leto 2014,. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/novinarska-gradiva>
13. Talum d.d. (2016a). Organiziranost skupine. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talum.si/organiziranost-skupine>
14. Talum d.d. (2016b). Zgodovina podjetja. Najdeno 12.marca.2016 na spletnem naslovu: <http://www.talus.si/zgodovina>
15. Turk et. al. (1999) - *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij finančnikov in revizorjev
16. Turk, I. (2016). Najdeno 15 aprila 2016 na spletnem naslovu: <http://www.zvezarfr.si/pripomocki/slovar>

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1 Bilanca stanja z izračunom vodoravne.....	1
Priloga 2 Izkaz poslovnega izida in izračun za vodoravno analizo	2
Priloga 3 Bilanca stanja in izračun za navpično analizo	3
Priloga 4 Izkaz poslovnega izida in izračun za navpično analizo	4

Priloga 1 Bilanca stanja z izračunom vodoravnosti

	31.12.2013	31.12.2014	Razlika	Indeks 2014/2013
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	71.065.486	67.867.280	-3.198.206	95,5
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.248.833	1.218.244	-30.589	97,6
II. Opredmetena osnovna sredstva	58.911.736	59.174.701	262.965	100,4
1. Zemljišča in zgradbe	28.246.132	28.127.515	-118.617	99,6
2. Proizvajalne naprave in stroji	25.861.942	27.240.372	1.378.430	105,3
3. Druge naprave in oprema	1.190.565	1.540.140	349.575	129,4
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	3.613.097	2.266.169	-1.346.928	62,7
III. Naložbene nepremičnine	1.280.095	922.128	-357.967	72,0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3.849.300	3.865.169	15.869	100,4
V. Dolgoročne poslovne terjatve	4.587.391	1.515.183	-3.072.208	33,0
VI. Odložene terjatve za davek	1.188.131	1.171.855	-16.276	98,6
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	101.428.536	115.725.110	14.296.574	114,1
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	311.833	311.833	-
II. Zaloge	40.958.638	55.033.868	14.075.230	134,4
1. Material	22.439.282	30.284.275	7.844.993	135,0
2. Nedokončana proizvodnja	8.161.611	8.282.432	120.821	101,5
3. Proizvodi in trgovsko blago	10.213.990	16.466.716	6.252.726	161,2
4. Predujmi za zaloge	143.755	445	-143.310	0,3
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.517.420	8.776.593	7.259.173	578,4
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	58.515.239	50.054.479	-8.460.760	85,5
V. Denarna sredstva	437.239	1.548.337	1.111.098	354,1
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČAS. RAZ.	276.675	34.248	-242.427	12,4
Č. SREDSTVA	172.770.697	183.626.638	10.855.941	106,3
A. KAPITAL	101.142.462	105.351.202	4.208.740	104,2
I. Vpoklicani kapital	19.121.477	20.705.101	1.583.624	108,3
osnovni kapital	19.121.477	20.705.101	1.583.624	108,3
II. Kapitalske rezerve	74.478.983	81.288.187	6.809.204	109,1
III. Rezerve iz dobička	20.031.548	20.031.548	0	100,0
Zakonske rezerve	267.244	267.244	0	100,0
Druge rezerve iz dobička	19.764.304	19.764.304	0	100,0
IV. Presežek iz prevrednotenja	0	242.813	242.813	-
V. Prevedbene rezerve	46.643	180.490	133.847	387,0
VI. Preneseni čisti poslovni izid	0	-12.536.189	12.536.189	-
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-12.536.189	-4.560.748	7.975.441	36,4
B. REZER.IN DOLGOROČNE PASIVNE ČAS. RAZ.	8.688.027	9.058.536	370.509	104,3
Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	2.740.240	2.487.489	-252.751	90,8
Druge rezervacije	5.936.287	6.236.199	299.912	105,1
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	11.500	334.848	323.348	2911,7
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	8.659.379	12.598.634	3.939.255	145,5
I. Dolgoročne finančne obveznosti	5.320.066	12.581.699	7.261.633	236,5
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	3.339.313	16.935	-3.322.378	0,5
Č. KRATKOČNE OBVEZNOSTI	53.254.802	56.352.996	3.098.194	105,8
2. Kratkoročne finančne obveznosti	23.720.702	18.546.860	-5.173.842	78,2
3. Kratkoročne poslovne obveznosti	29.534.100	37.806.136	8.272.036	128,0
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČAS. RAZ.	1.026.027	265.270	-760.757	25,9
E. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	172.770.697	183.626.638	10.855.941	106,3

Priloga 2 Izkaz poslovnega izida in izračun za vodoravno analizo

	2013	2014	Razlika	Indeks 2014/2013
1. ČISTI PRIHODKI IZ PRODAJE	278.457.627	280.827.300	2.369.673	100,9
I. Domača prodaja	62.580.673	63.472.870	892.197	101,4
II. Izvoz	215.876.954	217.354.430	1.477.476	100,7
2. SPR. VREDNOSTI ZALOG PROIZV. IN NEDOK. PROIZ.	-740.708	4.387.035	5.127.743	-592,3
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE	0	0	0	
4. DRUGI POS. PRIHODKI (s prevred.posl.prihodki)	18.181.015	4.523.770	-13.657.245	24,9
KOSMATI DONOS IZ POSLOV.	295.897.934	289.738.105	-6.159.829	97,9
5. STROŠKI BLAGA,MAT. IN STOR.	260.340.261	257.227.307	-3.112.954	98,8
I. Nabavna vredn. prodanega blaga	19.013.425	14.443.618	-4.569.807	76,0
II. Stroški materiala	225.791.185	226.437.774	646.589	100,3
IV. Stroški storitev	15.535.651	16.345.915	810.264	105,2
6. STROŠKI DELA	26.326.521	27.625.019	1.298.498	104,9
I. Stroški plač	18.808.314	20.479.513	1.671.199	108,9
II. Stroški socialnih in pokojninskih zavarovanj	4.043.185	4.354.713	311.528	107,7
III. Drugi stroški dela	3.475.022	2.790.793	-684.229	80,3
7. ODPISI VREDNOSTI	10.319.398	10.340.244	20.846	100,2
I. Amortizacija	7.740.683	7.564.538	-176.145	97,7
II. Prevr.posl.odhodki pri OS	72.431	1.027.743	955.312	1418,9
III. Prevr.posl.odhodki pri obratnih sredstvih	2.506.284	1.747.963	-758.321	69,7
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	1.043.619	870.088	-173.531	83,4
REZULTAT IZ POSLOVANJA	-2.131.865	-6.324.553	-4.192.688	296,7
9. FINANČNI PRIHODKI	1.664.033	4.656.409	2.992.376	279,8
I. Finančni prihodki iz deležev	0	296.312	296.312	
II. Finančni prihodki iz danih posojil	380.534	293.941	-86.593	77,2
III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.283.499	4.066.156	2.782.657	316,8
10. FINANČNI ODHODKI	10.141.845	2.857.689	-7.284.156	28,2
I. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	4.726.873	249.000	-4.477.873	5,3
II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.932.615	1.503.166	-429.449	77,8
III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	3.482.357	1.105.523	-2.376.834	31,7
15. POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	-10.609.677	-4.525.833	6.083.844	42,7
16. DRUGI PRIHODKI	6.396	1.088	-5.308	17,0
17. DRUGI ODHODKI	101.806	19.729	-82.077	19,4
18. POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	-10.705.087	-4.544.474	6.160.613	42,5
19. DAVEK IZ DOBIČKA	0	0	0	
20. ODLOŽENI DAVKI	-1.831.102	-16.274	1.814.828	0,9
21. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-12.536.189	-4.560.748	7.975.441	36,4

Priloga 3 Bilanca stanja in izračun za navpično analizo

	31.12.2013	Delež	31.12.2014	Delež	Sprememba v deležu
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	71.065.486	41,1%	67.867.280	37,0%	-10,1%
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.248.833	0,7%	1.218.244	0,7%	-8,2%
II. Opredmetena osnovna sredstva	58.911.736	34,1%	59.174.701	32,2%	-5,5%
1. Zemljišča in zgradbe	28.246.132	16,3%	28.127.515	15,3%	-6,3%
2. Proizvajalne naprave in stroji	25.861.942	15,0%	27.240.372	14,8%	-0,9%
3. Druge naprave in oprema	1.190.565	0,7%	1.540.140	0,8%	21,7%
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	3.613.097	2,1%	2.266.169	1,2%	-41,0%
III. Naložbene nepremičnine	1.280.095	0,7%	922.128	0,5%	-32,2%
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3.849.300	2,2%	3.865.169	2,1%	-5,5%
V. Dolgoročne poslovne terjatve	4.587.391	2,7%	1.515.183	0,8%	-68,9%
VI. Odložene terjatve za davek	1.188.131	0,7%	1.171.855	0,6%	-7,2%
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	101.428.536	58,7%	115.725.110	63,0%	7,3%
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0,0%	311.833	0,2%	
II. Zaloge	40.958.638	23,7%	55.033.868	30,0%	26,4%
1. Material	22.439.282	13,0%	30.284.275	16,5%	27,0%
2. Nedokončana proizvodnja	8.161.611	4,7%	8.282.432	4,5%	-4,5%
3. Proizvodi in trgovsko blago	10.213.990	5,9%	16.466.716	9,0%	51,7%
4. Predujmi za zaloge	143.755	0,1%	445	0,0%	-99,7%
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.517.420	0,9%	8.776.593	4,8%	444,2%
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	58.515.239	33,9%	50.054.479	27,3%	-19,5%
V. Denarna sredstva	437.239	0,3%	1.548.337	0,8%	233,2%
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČAS. RAZ.	276.675	0,2%	34.248	0,0%	-88,4%
Č. SREDSTVA	172.770.697	100%	183.626.638	100%	
A. KAPITAL	101.142.462	58,5%	105.351.202	57,4%	-2,0%
I. Vpoklicani kapital	19.121.477	11,1%	20.705.101	11,3%	1,9%
osnovni kapital	19.121.477	11,1%	20.705.101	11,3%	1,9%
II. Kapitalske rezerve	74.478.983	43,1%	81.288.187	44,3%	2,7%
III. Rezerve iz dobička	20.031.548	11,6%	20.031.548	10,9%	-5,9%
Zakonske rezerve	267.244	0,2%	267.244	0,1%	-5,9%
Druge rezerve iz dobička	19.764.304	11,4%	19.764.304	10,8%	-5,9%
IV. Presežek iz prevrednotenja	0	0,0%	242.813	0,1%	
V. Prevedbene rezerve	46.643	0,0%	180.490	0,1%	264,1%
VI. Preneseni čisti poslovni izid	0	0,0%	-12.536.189	-6,8%	
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-12.536.189	-7,3%	-4.560.748	-2,5%	-65,8%
B. REZER.IN DOLGOROČNE PASIVNE ČAS. RAZ.	8.688.027	5,0%	9.058.536	4,9%	-1,9%
Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	2.740.240	1,6%	2.487.489	1,4%	-14,6%
Druge rezervacije	5.936.287	3,4%	6.236.199	3,4%	-1,2%
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	11.500	0,0%	334.848	0,2%	2639,6%
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	8.659.379	5,0%	12.598.634	6,9%	36,9%
I. Dolgoročne finančne obveznosti	5.320.066	3,1%	12.581.699	6,9%	122,5%
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	3.339.313	1,9%	16.935	0,0%	-99,5%
Č. KRATKOČNE OBVEZNOSTI	53.254.802	30,8%	56.352.996	30,7%	-0,4%
2. Kratkoročne finančne obveznosti	23.720.702	13,7%	18.546.860	10,1%	-26,4%
3. Kratkoročne poslovne obveznosti	29.534.100	17,1%	37.806.136	20,6%	20,4%
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČAS. RAZ.	1.026.027	0,6%	265.270	0,1%	-75,7%
E. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	172.770.697	100%	183.626.638	100%	

Priloga 4 Izkaz poslovnega izida in izračun za navpično analizo

	2013	Delež	2014	Delež	Sprememba v deležu
1. ČISTI PRIHODKI IZ PRODAJE	278.457.627	100%	280.827.300	100%	
I. Domača prodaja	62.580.673	22,5%	63.472.870	22,6%	0,6%
II. Izvoz	215.876.954	77,5%	217.354.430	77,4%	-0,2%
2. SPR. VREDNOSTI ZALOG PROIZV. IN NEDOK. PROIZ.	-740.708	-0,3%	4.387.035	1,6%	-687,3%
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN STORITVE	0	0,0%	0	0,0%	
4. DRUGI POS. PRIHODKI (s prevred.posl.prihodki)	18.181.015	6,5%	4.523.770	1,6%	-75,3%
KOSMATI DONOS IZ POSLOV.	295.897.934	106,3%	289.738.105	103,2%	-2,9%
5. STROŠKI BLAGA, MAT. IN STOR.	260.340.261	93,5%	257.227.307	91,6%	-2,0%
I. Nabavna vredn. prodanega blaga	19.013.425	6,8%	14.443.618	5,1%	-24,7%
II. Stroški materiala	225.791.185	81,1%	226.437.774	80,6%	-0,6%
IV. Stroški storitev	15.535.651	5,6%	16.345.915	5,8%	4,3%
6. STROŠKI DELA	26.326.521	9,5%	27.625.019	9,8%	4,0%
I. Stroški plač	18.808.314	6,8%	20.479.513	7,3%	8,0%
II. Stroški socialnih in pokojninskih zavarovanj	4.043.185	1,5%	4.354.713	1,6%	6,8%
III. Drugi stroški dela	3.475.022	1,2%	2.790.793	1,0%	-20,4%
7. ODPISI VREDNOSTI	10.319.398	3,7%	10.340.244	3,7%	-0,6%
I. Amortizacija	7.740.683	2,8%	7.564.538	2,7%	-3,1%
II. Prevr.posl.odhodki pri OS	72.431	0,0%	1.027.743	0,4%	1307,0%
III. Prevr.posl.odhodki pri obratnih sredstvih	2.506.284	0,9%	1.747.963	0,6%	-30,8%
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	1.043.619	0,4%	870.088	0,3%	-17,3%
REZULTAT IZ POSLOVANJA	-2.131.865	-0,8%	-6.324.553	-2,3%	194,2%
9. FINANČNI PRIHODKI	1.664.033	0,6%	4.656.409	1,7%	177,5%
I. Finančni prihodki iz deležev	0	0,0%	296.312	0,1%	
II. Finančni prihodki iz danih posojil	380.534	0,1%	293.941	0,1%	-23,4%
III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.283.499	0,5%	4.066.156	1,4%	214,1%
10. FINANČNI ODHODKI	10.141.845	3,6%	2.857.689	1,0%	-72,1%
I. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	4.726.873	1,7%	249.000	0,1%	-94,8%
II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.932.615	0,7%	1.503.166	0,5%	-22,9%
III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	3.482.357	1,3%	1.105.523	0,4%	-68,5%
15. POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	-10.609.677	-3,8%	-4.525.833	-1,6%	-57,7%
16. DRUGI PRIHODKI	6.396	0,0%	1.088	0,0%	-83,1%
17. DRUGI ODHODKI	101.806	0,0%	19.729	0,0%	-80,8%
18. POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	-10.705.087	-3,8%	-4.544.474	-1,6%	-57,9%
19. DAVEK IZ DOBIČKA	0	0,0%	0	0,0%	
20. ODLOŽENI DAVKI	-1.831.102	-0,7%	-16.274	0,0%	-99,1%
21. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-12.536.189	-4,5%	-4.560.748	-1,6%	-63,9%